
MODERNÍ VOJENSKÁ TISKOVÁ SLUŽBA

(Zprůhlednění armády, informovanost, prestiž, popularita)

Jednou ze základních charakteristik moderních demokratických ozbrojených sil je skutečnost, že mají ve vztahu k civilní veřejnosti zavedený otevřený informační systém, který jednak veřejnost, tisk, parlament informuje o vojenských záležitostech, jednak (a to je charakteristické například pro armádu Spojených států) otevřenou, až agresivní informační politikou předchází šíření různých nepodložených pověstí a fám o armádě a její činnosti.

Předkládáme vám materiál zpracovaný podle časopisu „Polska zbrojna“ z července 1993 plk. Dr. Petrem Majerem, jenž zároveň informuje i o tiskové službě v naší armádě.

Tisková služba Polské armády

Polská armáda má v poměru k Armádě ČR tradičně jiné postavení ve společnosti. Její společenská prestiž byla a stále je velmi vysoká (byť byla armáda třeba v období stanného práva v r. 1981 použita proti polskému lidu), při výzkumu veřejného mínění získala vyšší ohodnocení než třeba policie a církve (viz obr.). S tím souvisí zřejmě jednak stále udržované vojenské tradice (například činnost polských letců na Západě nebyla zatajována, ale i za komunistického režimu se k ní polský stát oficiálně hlásil), a jedním z nezanedbatelných faktorů vysokého společenského renomé Polské armády je jistě i dobře organizovaná **tisková služba, která byla zavedena rozkazem ministra národní obrany Polské republiky č. 45/1993 23. 7. t.r.**

Tiskovou službu Polské armády tvoří následující instituce a osoby:

- ▲ Úřad pro tisk a informace MNO,
- ▲ tiskový mluvčí ministra národní obrany,
- ▲ jednotliví tiskoví mluvčí velitelů vojenských okruhů a vojsk,
- ▲ tiskoví důstojníci:
 - náčelníka Generálního štábu Polské armády,
 - náměstků ministra národní obrany,
 - ředitelů (šéfů) odborů a institucí MNO,

- velitelů operačně taktických svazků,
- velitelů (šéfů, ředitelů, náčelníků),
- samostatných jednotek (voj. škol, středisek, štábů).

Úlohou tiskové služby je informování společnosti o činnosti armády, získávání podpory a souhlasu společnosti pro její potřeby, vytváření pozitivních postojů k armádě a službě v ní.

Tisková služba plní především tyto úkoly:

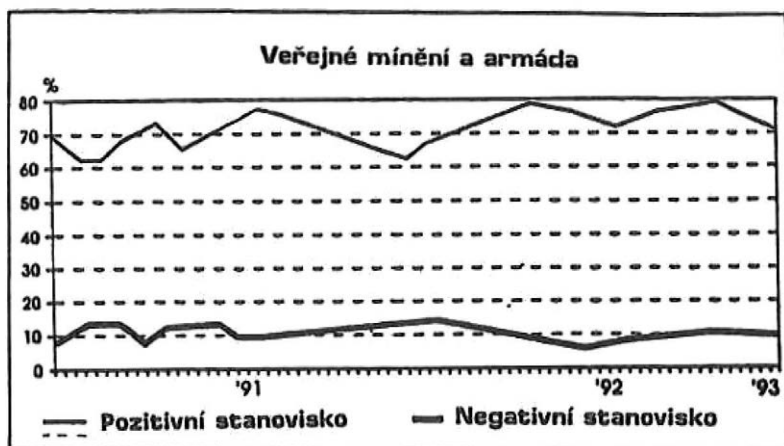
- spolupráce s civilními sdělovacími prostředky, státními tiskovými institucemi, tiskovými institucemi jiných armád,
- prezentace v masmédiích různých stránek činnosti ozbrojených sil,
- organizování tiskových konferencí, konzultací, školení (která budou přínosem pro polskou vojenskou vědu),
- spolupráce s novináři, zabývajícími se vojenskou problematikou,
- vydávání informačních bulletinů pro civilní hromadné sdělovací prostředky,
- analýza vydaných publikací s vojensko-obrannou a vojensko-politickou tematikou,
- organizace tiskové a rozhlasové služby, televizních, filmových akcí, oslav a voj. cvičení,
- zpracovávání odpovědí na kritiku a útoky tisku,
- iniciování a příprava sociologických průzkumů ukazujících na aktuální stav názorové hladiny v otázkách obrany země a funkce armády ve společnosti.

Z uvedeného je patrné, že **Úřad pro tisk a informace je výkonným orgánem MNO ve sféře informační politiky.**

V modifikovaném systému řízení tiskové a informační činnosti v armádě je značná pozornost věnována především tzv. již zmíněným public relations - propagaci ozbrojených sil v polské společnosti. Organizační jednotky (součástí) rezortu národní obrany v souladu s přijatými závěry ředitele Úřadu pro tisk a informace poskytují vysvětlovací či objasňující stanoviska k daným problémům. Jejich povinností je rovněž iniciativně poskytovat informace, o které se veřejnost zajímá.

V kolegiu **Úřadu pro tisk a informace** jsou zastoupeni šéfredaktoři vojenského tisku, rozhlasového a televizního vysílání, kteří s podporou Úřadu pro tisk a informace realizují zadané úlohy. U polského Ministerstva národní obrany, při velitelství voj. okruhů a druhů vojsk mohou být akreditováni i civilní novináři. Jejich činnost se potom řídí zásadami, které stanoví ředitel Úřadu pro tisk a informace.

Tiskový mluvčí ministra národní obrany reprezentuje ministra obrany v hromadných sdělovacích prostředcích. V rozsahu, který ministr určí, komentuje a předkládá masmédiím stanoviska rezortu obrany ve všech záležitostech týka-

v procentech								
Hodnocení institucí	Stanoviska	Termíny výzkumů						Rozdíl (VII-V)
		IX'92	XI	I'93	III	V	VII	
Armáda	pozitivní	79	76	72	77	80	70	-10
	negativní	6	8	8	9	8	8	0
Policie	pozitivní	71	68	67	72	72	68	-4
	negativní	19	20	19	20	20	20	0

Obr.

jících se ministerstva, všech jeho součástí, jednotek a institucí ozbrojených sil Polské republiky. Své úkoly plní ve spolupráci s Úřadem pro tisk a informace MNO.

Mluvní vojenských okruhů a druhů vojsk, Generálního štábu Polské armády, své funkce vykonávají podle specifiky daného stupně a jsou podřízeni svému veliteli. Jsou oprávněni ve stanoveném rozsahu vysvětlovat situaci médiím ve vojenském okruhu (druhu vojsk) a organizují představitelům médií přístup k informačním zdrojům. Také na velitelstvích vojenských okruhů a druhů vojsk mohou být podle potřeby vytvořena tisková a informační oddělení.

Na nižších organizačních stupních až na úroveň pluků, pracují **tiskoví důstojníci**, kteří jsou do této funkce určeni veliteli (šéfy, náčelníky, řediteli). Jejich úlohou je organizování kontaktů s představiteli hromadných sdělovacích prostředků a poskytování jim informací jménem příslušného velitele.

Do funkcí mluvčích (tiskových důstojníků) jsou určováni lidé, kteří znají nejen problematiku novinářské práce, ale i úkoly, záměry, které armáda a její instituce plní.

Šíře informačního toku ve značné míře záleží na šéfech (náčelnících, ředitelích) zařízení a institucí rezortu obrany. Ti především mají za povinnost zajišťovat informovanost svých tiskových mluvčích (tiskových důstojníků) o všech důležitých problémech v oblasti své působnosti, samozřejmě v souladu s předpisy a nařízeními o zachovávaní vojenského tajemství.

Odbor pro tisk a informace Armády České republiky

Podobnou tiskovou službu má i naše armáda. Odbor pro tisk, informace a veřejné vztahy (OTIVV MO) spadá organizačně pod 1. náměstka ministra obrany. V jeho čele stojí ředitel - mluvčí ministra obrany. Odbor je tvořen oddělením tisku, oddělením informací, oddělením analýz a oddělením veřejných vztahů. Plní tyto hlavní úkoly:

- provádí monitoring sdělovacích prostředků ve vztahu k AČR a vede databázi elektronických, materiálních a referenčních informací,
- poskytuje informační servis prostřednictvím Linky AČR k objasňování nejfrekventovanějších otázek, autorsky připravuje zvláštní čísla A-reportu, čtvrtletní publikaci „Linka AČR odpovídá“ a uskutečňuje rozhlasové besedy,
- provádí statistické, obsahové a výrokové analýzy informačních zdrojů ve vztahu k AČR ve sdělovacích prostředcích, tiskových konferencí hlavních funkcionářů AČR a přímých kontaktů s veřejností včetně prognózy zájmu médií a tazatelské aktivity veřejnosti na nejbližší období; součástí analýzy jsou syntetické závěry a návrhy na opatření jako podklad pro optimalizaci řídicích procesů na úseku 1. náměstka ministra obrany,
- zabezpečuje vzájemné informační vazby s hromadnými sdělovacími prostředky,
- koordinuje vydavatelské aktivity resortu obrany a činnosti vojenských sdělovacích prostředků včetně tvorby a rozvoje jejich koncepcí,
- zabezpečuje cílevědomé působení armády na veřejnost a zpracovává jeho koncepci,
- rozvíjí a koordinuje komunikace s vnějším okolím resortu MO při tvorbě a realizaci vojenské politiky státu,
- zabezpečuje a rozvíjí vzájemné kontakty a vztahy s institucionalizovanou a individuální veřejností.

* * *

Ke „zprůhlednění“ armády je nutné využít všech forem a metod. Tento proces je poznamenán velkou netrpělivostí, vstřícným pohybem v postojích orgánů státní správy a místních samospráv, „hladem“ po informacích, ale i některými negativními vlivy, které jsou v současném období charakteristické pro vývoj uvnitř armády, například nízkou úroveň kázně a vojenského vystupování, důsledky nízké úrovně

práce některých velitelů. Poslední období se vyznačuje určitou nervozitou a obavami z budoucnosti. Právě proto jsou značně zvýrazněny požadavky na kvalitní vzájemné vztahy mezi armádou a společností.

Literatura:

- Polska zbrojna č. 7/1993 z 29. 7. 1993.
- Výsledky analýzy informačních zdrojů ve vztahu k AČR, září 1993.
- Rozbor stavu a úrovně vztahů mezi armádou a veřejností na teritoriu VVS, září 1993.